

ПРОМЕНИ СЪС ЗВУКА „Ъ“

НЕПОСТОЯННО „Ъ“

В някои думи звукът „Ъ“ присъства във формите за единствено число, но отсъства във формите за множествено число. За такива думи казваме, че съдържат непостоянно „Ъ“.

Например:

ед. число	мн. число
вят <u>ъ</u> р	ветрове
лов <u>ъ</u> к	ловки
рек <u>ъ</u> л	рекли

Често при думи с неударен звук „А“, който се чува като „Ъ“, съществуват колебания в правописа А/Ъ.

При колебания дали да пишем А/Ъ:

- Проверяваме във форми на думата за множествено число, ако **звукът се запазва**, се пише **А**:
препасан – препасани, брадясал – брадясали
- Проверяваме във форми на думата за множествено число, ако **звукът изпада**, се пише **Ъ**:
ансамбъл – ансамбли
обрасъл – обрасли
театър – театри
дълъг – дълги

ПОДВИЖНО „Ъ“

В съчетание със звуковете „Р“ и „Л“ звукът „Ъ“ променя мястото си в корена на някои думи. В едни случаи съчетанието е -ЪР/-ЪЛ, а в други -РЪ/-ЛЪ

Например:

-ЪР/-ЪЛ	-РЪ/-ЛЪ
г <u>ъ</u> рмя, г <u>ъ</u> рмеж	г <u>р</u> ъм, г <u>р</u> омотевица
г <u>ъ</u> лча	г <u>л</u> ъч, г <u>л</u> ъчка
в <u>ъ</u> рхове, в <u>ъ</u> рхар	в <u>р</u> ъх, в <u>р</u> ъхна
д <u>ъ</u> рво, д <u>ъ</u> рвар	д <u>р</u> ъвник

Колебания дали да пишем -ЪР/-ЪЛ или -РЪ/-ЛЪ:

Вариантите [-ръ, -лъ, -ър, -ъл] зависят от броя на следващите ги съгласни.

- Пише се [-ръ, -лъ], ако след съчетанието има две или повече съгласни.
- Пише се [-ър, -ъл], ако след съчетанието има само една съгласна.

зърно - зрънце
вържа - връзка
дърво - дръвник
кълвач - клъвна
пълня - плънка
гълтам - глътка

От това правило съществуват и изключения.

При глаголите, образувани с някаква представка и с наставката -вам, изключението е прието:

бързам - избързвам
вържа - завързвам
пържа - допързвам